

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

NISSAÅN VID HALMSTAD. — FOTO. E. WISTH, KALMAR.

21:STA ÅRG.

DEN 30 NOVEMBER 1919

N:O 9

Foto. Jønger, Sölm.

Kliché: Bengt Sjöbergstr.

Thurt Osterberg

KURT ATTERBERG.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Orkesterföreningar ha uppstått och verka landet runt. Tappra försök att bilda sådana förekommo redan på sextioalet i åtskilliga svenska städer, bl. a. Göteborg och på 70-talet bildade August Körling och Salomon Smith en orkesterförening i Ystad, en stad som tack vare dessa båda män haft det relativt kanske livligaste musiklivet i Sverige. Sedan detta sekels begynnelse har denna rörelse skjutit ny fart och nu finnas orkesterföreningar i ett avsevärt antal svenska städer. Stockholms konsertförening var en bland de första, så följde Göteborg, Helsingborg, Norrköping, Gävle, Borås, Malmö, Uddevalla, Karlskrona, Kalmar och Sundsvall m. fl.

Det har varit kärlek till konsten och enkannerligen musiken som varit drivkraften vid bildandet av alla dessa sammanslutningar till musikens fromma. Man har samlats för att få höra och glädjas åt musik och man har offrat tid och pengar allt efter råd och lägenhet för att skaffa sig själv och andra denna förmån.

Men även en annan synpunkt har emellanåt framhållits, när det gällt att stimulera intresset för orkestermusiken i landet. Man har sagt att musiken skulle kunna förädla och göra sinnet känsligare, och att man därför vore pliktig att taga detta medel i bruk till vårt folks fostran till en finare och mera ideellt orienterad kultur. Och man har utgått från tanken att det enda medlet att lära folk höra och älska musik är att locka dem att lyssna till musik så ofta som möjligt. Övning ger färdighet, och för att lära sig höra musik — om något sådant över huvud skall behöva läras — har man det bästa medlet i att höra musik.

Så synes man ha resonnerat i Göteborg, ty där började man genast vid den nuvarande orkesterföreningens stiftande att giva två orkesterkonserter i veckan — en kolossal intensitet i musiklivet, om man betänker att Stockholm först tio år senare kunde uppvisa en lika stor livaktighet och lika stort intresse för orkestermusik.

Att blotta hörandet av musik och speciellt orkestermusik kan väcka slumrande krafter till liv och avslöja anlag som kanske eljest icke blivit fruktbarande, därpå är den man ett bevis vars bild i dag pryder tidningens första sida. Kurt Atterberg var en helt vanlig göteborgspojke, varken mer eller mindre musikintresserad än pojkar äro som mest, när orkesterföreningen i Göteborg började sin verksamhet. Den unge gymnasisten blev en flitig besökare av dess konserter och redan innan skoltidens slut hade han hunnit förskaffa sig stora kunskaper om musik och redan kort efter sin studentexamen hade han sin första komposition färdig. Den enda undervisning i komposition som han då erhållit var den som blotta åhörandet av symfonikonserterna i hemstaden hade lämnat den uppmärksamme lyssnaren.

Kurt Atterberg föddes den 12 december 1887 i Göteborg. Hans fader är den inom svenska teknologkretsar bekante ingenjören A. J. Atterberg, som själv är norrlänning. Sonen ärve faderns tekniska begåvning och efter avlagd studentexamen vann han inträde vid tekniska högskolan i Stockholm varifrån han efter tre års studier (1907—1910) utexaminerades såsom elektroteknisk civilingenjör. Ett par år senare anställdes han i Patent- och registreringsverket, där han ännu har sin "civila" sysselsättning.

Men som nämnts, redan under skoltiden började musikintresset att vakna och han bedrev som gymnast studier i violoncellspel för den utmärkte solocellisten vid Göteborgsorkestern Adolf Cords. Sina grundligare musikstudier började han när han kom till Stockholm för att studera teknologi. Han blev då elev i harmonilära hos organisten Gustaf Hägg och sedan teknologkursen lyckligen absolverats elev i musikkonservatoriets kompositionsklass och fick

Andreas Hallén till lärare. Redan under denna tid väckte han uppeende med kompositioner. En stråkkvartett av honom spelades under ett av hans första Stockholmsår i det bekanta Mazerska kvartettsällskapet och från samma tid härrör en rapsodi för piano och orkester.

Nu kände han sig redan säker i sadeln och år 1909 skrev han sin första symfoni, i h-moll, ett verk som i vissa avseenden intet av hans senare kompositioner överträffat. Scherzosatsen i denna symfoni hör till det bästa i modärn svensk musik, och den första satsen är buren av en frejdig, naiv musikglädje, som eljes icke alltid möter en hos honom. Den fick vänta rätt länge på sitt första uppförande, vilket delvis för- anledes av att den unge kompositören ville omarbete finalen. I januari 1912 fanns Atterbergs namn för första gången på ett konsertprogram och, såsom naturligt, var det vid en symfonikoncert i Göteborg. Kurt Atterberg dirigerade själv och utom denna symfoni framförde han en konsertouverture av sig själv i a-moll och gick i elden för tvenne unga kamrater genom att dessutom spela en konsertouverture av Oskar Lindberg och en sats ur en symfonisk dikt "Frithiof och Ingeborg" av Natanael Broman.

Först från detta år härstammar Atterbergs första försök att skriva vokalmusik. Det skedde med en symfonisk dikt för baryton och orkester som John Forsell sjöng vid en av operans symfonikonserter. Men han återvände snart till instrumentalmusiken och började sin andra symfoni i F-dur. Den fick sitt första uppförande i slutet av samma år också i Göteborg, visserligen icke i fullständigt skick, nämligen utan final. Som helhet gavs den för första gången sommaren 1913 på en symfonikoncert av hovkapellet i Sondershausen.

Nu följde nya kompositioner slag i slag: 1913 blev en violonkoncert färdig, som sedan spelats ofta och även i Tyskland, ett Requiem för soli kör och orkester som uppfördes vid Baltiska musikfesten i Malmö sommaren 1914 i sammanhang med invigningen av krematoriumstställningen, en balettphantomim över folkvisemotiv "Per svinaherde", en tredje symfoni, "Västkostbilder", scenmusik till Ernst Didrings skådespel "Jeppha" som gavs på Dramatiska teatern i Stockholm. Senare har han komponerat en stor mängd tillfällighetsmusik bl. a. en kantat vid bergshögskolans jubileum sistlidne sommar, samt en fjärde symfoni, "Sinfonia piccolo" över svenska motiv, och en stråkkvartett. Några sånger eller romanser, de nordiska kompositörernas käraste musikform har Atterberg däremot karakteristiskt nog icke skrivit.

Hans största verk är emellertid operan "Härvard. Harpolekare" som i höstas hade sin premiär på operan i Stockholm och därvid upplevde en stor framgång. Musiken vann allmänt bifall men flertalet kritiker opponerade sig energiskt mot den av Atterberg själv skrivna texten. Handlingens motiv är en fritt diktad saga från brytningstiden mellan hedendom och kristendom i Norden och dramatiseringen är gjord med avsikt att åskådaren skall kunna förstå allt vad som försiggår på scenen även om han ej uppfattar ett ord av vad som de agerande sjunga.

Atterberg är icke blott kompositör. Han har gjort sig ett namn även som dirigent. Han är kapellmästare vid Dramatiska teatern i Stockholm men uppträder ofta som dirigent för konserter. Han har vid olika tillfällen givit orkesterkonserter i Berlin med den berömda Filharmoniska orkestern och alltid fått storartet beröm av kritiken för sin orkesterledning.

Kurt Atterberg är utan tvivel en av de allra märkligaste bland våra unga tonsättare och en av de mest produktiva. Därtill äger han både temperament och stor kompositionsteknisk lyfndighet, varför hans verk redan nu bilda ett betydelsefullt inslag i den svenska musiken.

SISTE KAVALJEREN.

FÖR HVAR 8 DAG AV HJALMAR BERGMAN.

STRAX inom stadens norra tull ligger ett litet stenhus, vitt under svart tak och med fyra mörka, grönskimrande fönster åt gatan. Då vinterstormen går hög och vit genom tullen, blir det inte mycket kvar av huset. Taket höjer sig som ett svart skär ur vita bränningar. Fröken Mathilde kan icke

öppna sitt fönster, fröken Adelaide får inte upp dörren. Och det kan vara så gott det. Vinter som sommar är det bäst att hålla stängt. Ty öppnar Mathilde ett fönster — vips säger Adelaide: Nå — kommer han? Och råkar Adelaide glänta på farstudörren — vips säger Mathilde: Åh herre gud, jag tror hon väntar honom än, den tokan.

Säger eller rättare: sade. Båda äro döda. Båda dogo förleden nyårsnatt, ovisst vid vad timma men säkert vid samma. Dogo försonade, hand i hand till allmän uppbyggelse för staden, som sett dem leva i livslång osämja. Men hur den osämjan uppstod är allom bekant och snart berättat.

Fröken Adelaide, den älsta system, var förlovad med Kurt Hamrin, löjtnant vid husarerna. En flink ung man och ett gott parti. Vad kom i vägen? Ingenting nära på! Kurt Hamrin satt en afton i stora salssoffan; bredvid honom satt lilla syster Mathilde. Av någon anledning råkade han lägga sin arm kring hennes liv. Plötsligt drog Adelaide ringen från sitt finger och slungade den mot hans panna. Några droppar blod trängde fram vid högra ögonbrynet. Det var allt. Hamrin sprang upp och sade: Då du har ångarat dig, Adelaide, kommer jag igen. Icke förr.

Adelaide ångrade sig; men den friarn kom aldrig igen. Ett år eller två därefter gick Mathilde i Slottsparken arm i arm med Leonard Loewen. Inte en kväll utan många. Adelaide skvallrade för kära far; det var så gott som hennes plikt. Det blev oväder, det blev buller och bång, det blev bannor och gråt i långa banor. Ty räntmästar Brettner var en sträng gammal man och Loewen en mycket ung odåga av värsta sort. Då han tog avsked av Mathilde, sade han: Om du väntar och blir mig trogen, kommer jag igen.

Tack vackert! Han kom aldrig igen. Men Mathilde väntade; det visste Adelaide. Hon väntade att Leonard skulle hämta henne i fint ekipage och köra henne raka vägen till kyrkan. Det trodde hon på i tio år, stackars toka. Sedan trodde hon inte längre; men det kunde väl hända, att hon öppnade ett fönster och tittade ut. Strax sade Adelaide:

Nå kommer han? Nå kommer han? Nå kommer han? Adelaide väntade icke; därtill var hon för klok. Men det kunde väl hända någon gång att hon öppnade farstudörren på glänt. Ty Kurt var en förmögen man, den där ägde vad Leonard aldrig skulle äga — ett fint ekipage. Så till vida hade hon större skäl än systemen att glänta och titta. Strax sade Mathilde:

Herre gud, hon väntar honom än, den tokan! Stort mera hade de icke att säga varandra. Det lilla huset var ett tyst hem. I förmaket, rummet åt gatan, stod alla oförändrat som det ståt i fars och mors tid. Fars stora länstol hade allttjämt sin plats vid fönstret, mors i kakelugnsvrån. Adelaide satt i fars stol; hon knypplade. Aln efter aln ringlade spetsen från knyppeldynans gröna sammet ned i en kista. Där blev den liggande och såg liksom förgångna tider aldrig mera dagens ljus. Mathilde i mors stol läste. Mor hade lämnat efter sig ett roman-bibliotek stort nog för att den första boken skulle vara glömd, då hon slutade den sista. Det var böcker, skrivna av känsliga hjärtan, och Mathilde läste dem med nöje. Ibland

sade Adelaide: Läs högt. Mathilde läste högt. Men det är olyckan med romaner, skrivna av känsliga hjärtan, att de så mycket syssla med kärlek. Icke minst med olycklig kärlek. Så snart ett hjärta brast, så snart en elak intrigant förödde ett ungt liv, så snart en flyktig älskare bedrog sin mö, upphörde Mathilde att läsa. Hon betraktade sin syster, vid fönstret. Och Adelaide upphörde att knyppla och betraktade sin syster i kakelugnsvrån. Vilka talande blickar, vilka förebråelser. Det blev icke mera läst den dagen, den veckan, den månaden, det året.

Mathilde hade krossat Adelaides hjärta, Adelaide Mathildes.

I tio år hatade de varandra, i tjuu år skydde de varandra, i trettio år brydde de varandra, i förtio år längtade de att bli varandra kvitt, i femtio levde de allena tillsammans. I tio år flögo stickorden som susande pilar från hårt spända, smidiga bågar. Men hatets båge slappnade och suset kring pilarna blev allt svagare. Då kom tystnaden och blev år från år allt tyngre, allt tätare, allt kallare. En tät, tung dimma, kylig, grå, dyster. De gitte icke bryta den: ville nog men orkade icke. Som sagans ljuvliga frukter förvandlas till sand i den obarmhärtiges mun, så förvandlades goda ord till elakheter. Hatet slocknade till sist så fullständigt, att de förmådde tänka som vänner. Men tala som vänner förmådde de aldrig. Stickorden, som icke längre hade rötter i deras hjärtan eller i deras tankar, levde ett spöklikt, visset liv på deras tungor. Av pilars sus och bågsträngars klang blev ett ömkligt, viskande prassel: Nå kommer han? Nå kommer han? Herre gud, hon väntar honom än den tokan:

Tystnaden kom och åldern kom. De visnade, skrumpnade, gulnade. Adelaide blev så liten i fars stora stol. Hennes rena, vackra, rakskurna profil krummades ihop, som om en hård jättenäve kramat hennes huvud. Nässpets och haka möttes; läpparna föllo in, ögonlocken ihop. Mathilde satt allttjämt med boken på knät men såg icke längre skriften. Huvudet riste, korkskruslockarna allttjämt svarta, dallrade som för en svag vind och bakom dem glänste ansiktet matt elfenbensgult. Folk kastade förstulna blickar i genom de grönskimrande rutorna. Och det tycktes dem, att de skådade ett aquarium, där två gamla fiskar försiktigt och tålmodigt bidade i var sitt hörn av fängelset, skygga, stumma, stilla. De låga, dunkelrutiga fönstren gävo endast en svag dager och rummet låg i skymning. Folk mumlade:

Såna spöken.

Och vidare:

Ett sånt spökslott.

Men var huset spökligt till vardags, så var det än mera spökligt i helg. Då brunno ljus i krona och stakar, framför lampetternas speglar och under lampornas färgade kupor. Julens gran glittrade på bordet: påskens liljor blommade i kristallvaserna: pingstens björklöv slog ut bakom aquariets rutor: Fest i det tysta huset, som allttjämt förblev lika tyst! Fest hos de båda gamla, som var i sitt hörn av fängelset, skygga, stumma, stilla låto festens timmar gliga bort. Det var ännu mera spöklikt. Och spöklikt var att se det nya året väntas in av tvänne, som ingenting väntade varken av nytt eller gammalt. Ljusen brunno till midnatt: släcktes punktligt vid slaget. Ty punktliga som tim-bundna spöken voro festerna i det tysta huset, Adelaides och Mathildes.

Ända till den sista nyårs-festen, då ljusen brunno hela natten. Vid soluppgången flämtade blågröna lågor i piporna, slocknade för draget, då dörren öppnades. De båda systrarna hade flyttat samman sina stolar: Adelaide höll Mathilde i hand. Härav slöt man sig till, att de dött försonade. Det-dubbla dödsfallet

Forts. å sid. 134.

FRÅN DEN AV SVENSKA DAGBLADET ANORDNADE HAMMARBY-UTSTÄLLNINGEN I KONSTAKADEMIEN. "Barnängen", kolteckning av Ferd. Boberg. — Text å sid 143.

För ytterligare utsmyckning av den vackra Engelbrektskyrkan i Stockholm har skulptören Tore Strindberg för närvarande under arbete fyra reliefer, fortsättning på den serie bilder ur Kristi liv, som förut utförts för Engelbrektskyrkan av samme konstnär och redan finnas uppsatta i koret. Av de nya relieferna, som komma att få sin plats i korabilden äro skisserna till Uppståndelsen och Kristi födelse nu fullbordade i gips för att sedan liksom de redan förefintliga utföras i stucc. Vidare är det meningen att, likasom för koret för att täcka fälten nedanför relieferna, från Handarbetets vänner förvärva sju stycken bonader, framställande kyrkliga symboler

och utförda i linne, silke och guld. Hela kostnaden för bonaden och reliefer har beräknats till omkring 40,000 kronor.

BILDHUGGAREN TORE STRINDBERGS SKISSER TILL TVÅ NYA RELIEFER FÖR ENGELBREKTSKYRKAN I STOCKHOLM. — Efter fotografier

BILDHUGGAREN KARL HULTSTRÖMS ENGELBREKTSMONUMENT AVTÄCKES PÅ STORA TORGET I FALUN DEN 17 NOVEMBER. Nederst: När täckelset föll. (Foto. Nordensteen, Falun) — Däröver: Efter avtäckandet. (Foto Dely, Falun). — Text å sid. 143.

FÖRSVARSKOMMISSIONEN.

FÖRSVARSKOMMISSIONENS FÖRSTA SAMMANTRÄDE I RIKSDAGSHUSET. Vi namnteckna fr. v.: herrar E. G. Nilsson, Vibberö (b-f), E. Wrigfors (s), J. L. Wadell (h), J. Ekman (l), S. H. Kvarnzelius, ordf. (l), S. Bengtsson, Norrup (l), C. G. V. Hammarströf (h), P. A. Hansson (s), J. Jönsson, Revinge (l), V. Larsson, Västerås (s), D. H. Pettersson, Eidsjö (h); stående: statssekreteraren C. A. G. Malmeröhl, kommissionens generalsekreterare. — Pressfoto.

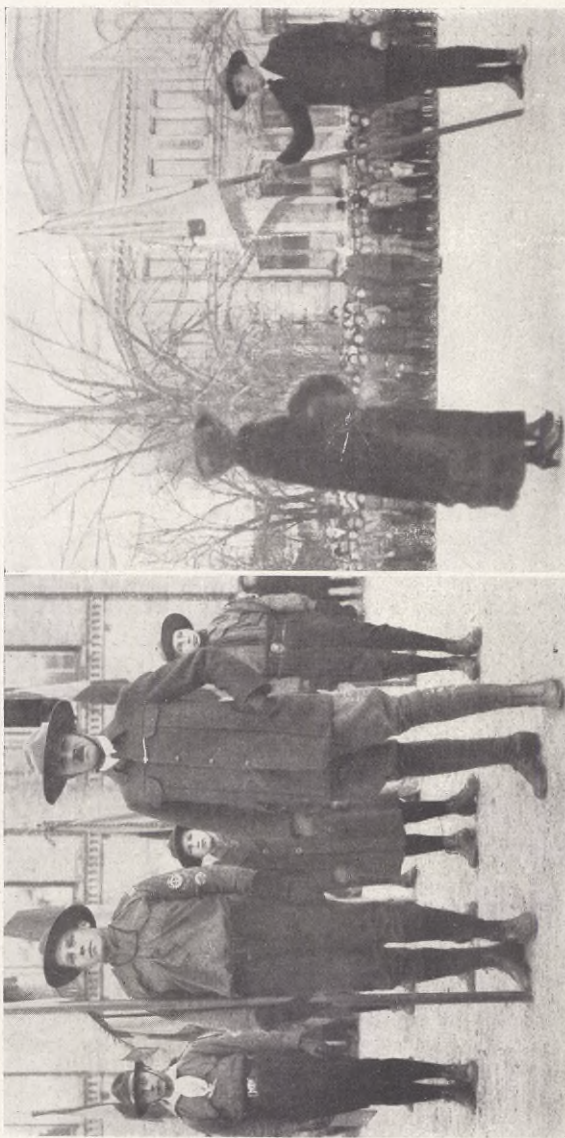
Den bebådade stora försvarskommissionen tillsattes i konsejlen den 12 nov. Förutom de till vår bild namntecknade ledamöterna utsågs jämväl herr Fabian Månsson (v-s) som emellertid avsåg sig uppdraget.

Den nya kommissionen, vilket namn är "Försvarsrevisionen", är närmast att betrakta som en förstärkning för att avgiva förslag till försvarskostnadernas nedbringande.

Kommissionens uppdrag anges i statsrådsprotokollet vara, att dels i första rummet verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om provisorisk avkortning av första tjänstgöringsåren för värnpliktiga, tillhörande härens specialvapen och marinen, ävensom studenter och med dem likställda och rörande av årets uttima riksdag berörda spörsmål, dels verkställa utredning och avgiva förslag om revision av Sveriges försvarsväsen.

Vidstående illustr.

GÖTEBORGS SCOUTKÄRS 10-ÅRSJUBILEUM.
T. v.: Major E. L. Eberath, svenska scoutförbundets chef.
T. h.: Borgmästarinnan Lindberg överlämnar den av Göteborgs damer till kåren skänkta fanan, vilken mötades av kyrkeförfaren d r Elis Anderson. Foto. Almqvist, Göteborg. Text å sid 143.

Forts. fr. sid. 131.

väckte icke någon undran. Båda hade till den åldern kommit: båda hade i årtal varit sjuka, svaga, skugglika. De hade dött tillsammans icke plötsligt utan under långa år. Och att de i döden sökt varandra var lika naturligt som att två fåglar på samma gren trycka sig tätt intill varandra, då kölden en vinternatt släcker deras liv.

Och likväl fanns där en omständighet, som aldrig blev förklarad. Rummet var varmt och i kakelugnen glödde ännu kolen efter en riklig brasa. Icke förthy hade systrarna ifört sig ytterkläder från topp till tå. Pampuscher, damasker, kappor, schalar, vintermössor, vantar, muddar allt som gamla kvinnor bruka för en färd i vinternatten. Vidare hade grannarna hört bjällror utanför huset. Men hur många bjällror ringa icke nyårsnatten? Vidare fanns i drivan framför porten djupa spår av hovar och medar. Kanske någon främling, som av misstag stannat framför huset, sökande ett annat. Eller någon nyfiken, som kört helt nära de grönskimrande, upplysta fönstren för att kasta en blick på det tysta husets tysta ägarrinnor. Kanske hade redan han funnit dem sida vid sida, sovande. Och rädd att möta döden en nyårsnatt svängt piskan över hästen.

En stor gråvit häst med långa mörka tovsar kring hovarna och med lång, mörk man, så tovig och tung att den tyngde hans huvud mot jorden. Strax efter tio höll släden framför porten. Adelaide hade gång efter annan sett på klockan och suckat och då vägguret slog tio, reste hon sig. Hon sade till Mathilde: — Klockan går så långsamt i kväll. Jag orkar inte längre. Nyåret kommer väl, vare sig jag vakar eller ej. Jag orkar inte vänta längre.

Mathilde ser upp från sin bok, vars skrift hon icke mer skönjer. Hon nickar och säger:

— Låt oss då släcka ljusen. Jag gitter inte vänta, jag heller.

Hon reser sig och tar ljus-släckaren ur kakelugnsvrån, höjer redan huven över kronan, då bjällror ringa och tystna utanför.

Adelaide säger: Det var någon, som stannade vid vår port. Mathilde lyssnar: ljus-släckaren sjunker. Hon skakar på huvudet. Även Adelaide lyssnar och skakar på huvudet. Men det knackar på porten.

— Det är bäst, att du öppnar och ser efter, säger Mathilde. Adelaide går. Hon blir borta några minuter, vänder tillbaka med bråds kand steg. Ansiktet är icke längre elfenbensgult utan perlemorvitt, men ögonen äro stora och glittrande. Hon är andtruten och stammar:

— Nej tänk dig — nej gissa — nej tänk! Det är Kurt! Kurt Hamrin! Han ber mig följa med honom ut på en slädtur. Det är så vackert månsken. Säger han. Släden är stor och varm med mjuka fällar och filtar. Jag behöver inte vara rädd. Han ber mig. —

— Kurt? avbryter Mathilde och skakar långsamt på huvud. Kurt Hamrin? Men kära! Han fyllde ju ättio år här förliden. Hur kan det vara möjligt?

— Nu är det möjligt i alla fall, svarar Adelaide och knycker lite, lite grand på nacken. Jag måste genast klä på mig. Åh, kära, om han kommer hit upp, så bed honom vänta ett ögonblick. Jag ska strax vara färdig.

Hon går in i sitt rum, Mathilde står några minuter och stirrar framför sig: hennes huvud sjunker långsamt och de svarta korkskruvslockarna glida fram över kinderna. Hon hör honom gå genom förstugan. Då drar hon fram länstolen ur kakelugnsvrån och vänder dess rygg halvt mot dörren. Hon sätter sig, tar åter till boken.

Det knackar sakta, och där står han på tröskeln. Hög, bredaxlad, klädd i en lång, mörk kappa, som sluter tätt kring den smala midjan. Kragen är upp-

slagen, hatten nedtryckt i pannan. Men hon ser ju ögonen, näsan, munnen. Och plötsligt rycker hon till, tappar boken: hon sjunker ihop och brister i gråt. Mannen i kappan, som icke är Kurt Hamrin utan Leonard Loewen, ställer piskan vid dörren och går på tå fram till Mathilde böjer sig ned över henne och viskar:

— Varför gråter Mathilde? Har jag dröjt för länge?

Han tar henne i famn, lyfter henne upp och frågar så smekamt ömt, som endast Leonard Loewen kan fråga:

— Har Mathilde väntat för länge? Vill du icke följa mig?

— Jo, jo, jo! svarar hon. Jag gråter inte för min egen skull: jag gråter för Adelaides. Tänk, att hon tror, att du är Kurt Hamrin! Hon väntar honom än, den token.

Hennes ångest växer, hon vrider sig ängsligt i hans famn och viskar:

— Vad ska vi göra? Vad ska vi säga? Det blir hennes död!

Men mannen i kappan lugnar henne och säger:

— Min släda är stor: jag tör väl ha rum för er båda.

I detsamma kommer Adelaide, från topp till tå klädd och rustad för en färd i vinternatten. Då hon blir dem varse, syster Mathilde och Kurt Hamrin, i så öm en ställning, studsar hon och trycker handen hårt mot hjärtat. Hon får dock förklaring tillfyllest, ty Mathilde går emot henne med framräckta händer, i det hon säger:

— Stackars lilla syster, stackars Adelaide! Du tog fel! Ja, du ser ju själv. Det är Leonard, som kommit för att hämta mig.

Och hon tillägger bråds kand:

— Håll honom sällskap en liten, liten stund! Jag ska strax vara färdig.

Därmed går hon: men knappt har dörren stängts efter henne, förrän mannen i kappan och Adelaide byta förstående blickar. De småle mot varandra och nicka. Han tar fars länstol från fönstret och ställer den bredvid mors. Hon sjunker trött ned i stolen: han sätter sig bredvid henne och smeker hennes hand så mjukt och varmt, som endast Kurt Hamrin kan smeka. Han viskar:

— Säg, käraste, har jag dröjt för länge? Tog ditt tålmod slut?

— Åhnej, åhnej, svarar hon och betraktar hans smala, vita, magra hand. Nog har tiden varit lång, och nog ha vi blivit bra gamla, vi båda. Men vad betyder det till slut, när vi sitta så här hand i hand?

— Nej, vad betyder det till slut? säger mannen i kappan.

Adelaide ler mot honom: och hans tänder glittra mellan kappans svarta uppslag. Så blir hon plötsligt bekymrad, rynkar pannan, stirrar oroligt framför sig.

Men vad ska vi göra med Mathilde, kära vän? Den stackars token tror, att du är Leonard Loewen. Vad ska vi säga, vad ska vi göra? Det kommer att krossa hennes hjärta.

Mannen i kappan lugnar henne, i det han säger:

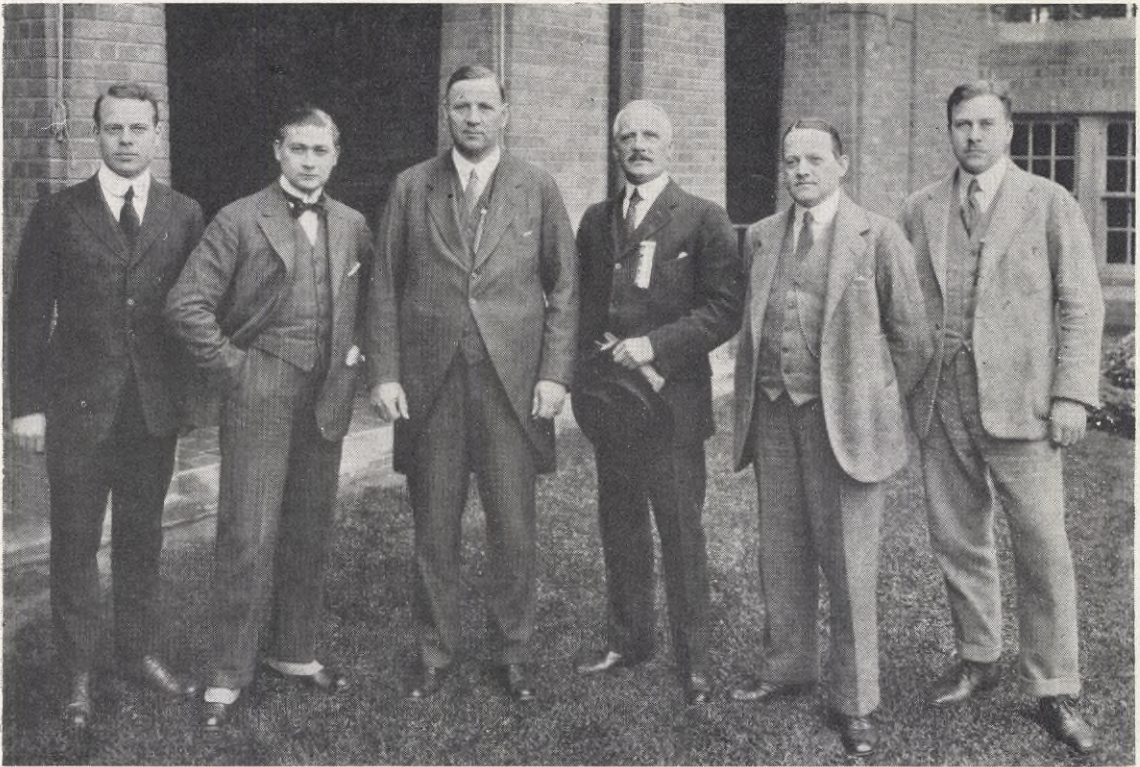
— Låt henne tro, vad hon vill och kan, stackars barn. Min släda är stor: jag tör väl ha plats för er båda.

— Näja, näja, samtycker Adelaide och småler. Men kom ihåg, att du är min kavaljer och ingen annans!

Han viskar i hennes öra:

— Var trygg, kära barn. Jag är din kavaljer.

Hästen utanför på gatan lyfter nu sitt huvud och bjällror ringa. I detsamma kommer Mathilde, från topp till tå klädd och rustad för färden. Hon tvärstannar, då hon ser Leonard Loewen och syster Adelaide så förtroligt sida vida sida. Mannen i kappan reser sig och bjuder henne taga plats i mors stol. Hon lyder motvilligt och hennes min är alltjämt mörk, ty syster Adelaide vill icke släppa hans hand. Mathilde säger:

Efter fotografi. SVERIGES DELEGERADE VID DEN INTERNATIONELLA HANDELSKONFERENSEN I ATLANTIC CITY.
 T. v.: Dir. J. Riis, chef f. Svenska Handelskammaren i New York; t. f. generalkonsuln i New York N. Jaenson; dir: J. S. Edström, chef f. ASEA, Västerås; bankdirektören i Svenska Handelsbanken, Carl Frisk; direktören i Sveriges Allm. Exportförening, Erik Nylander; konsul E. Brolin, Philadelphia. — Text å sid. 140.

— Kära syster, jag har ingenting emot, att du följer oss på vår släkttur. Men kavaljeren är min och ska han hålla någon i hand —

Då brister mannen i ett tyst mjukt skratt. Han svarar:

— Allra bästa Mathilde, allra beskedligaste Adelaide! Jag har ju två händer och båda äro de lika varma.

Där står han nu mellan dem och håller båda i hand. Än småler han mot Mathilde, än småler han mot Adelaide. Och systrarna le ännu mot honom, än mot varandra, än mot natten som står mörk och tyst och stor utanför de grönskimrande rutorna.

Slutligen säger Adelaide, viskande, sömnigt, sömnigt:

— Nå käraste Mathilde, kom han? Kom han?

— Vem? frågar Mathilde.

— Leonard Loewen.

Men Mathilde gitter icke svara: hon trycker blott hårdare handen, som hon håller i sin.

Efter en stund säger hon sömnigt, sömnigt, sömnigt:

— Stackars vän, jag vet nog jag, att du väntar honom ännu.

— Vem? frågar Adelaide.

— Kurt Hamrin.

Adelaide småler och svarar:

— Du har orätt kära vän. Nu väntar jag icke längre.

Och hon trycker handen, som hon håller i sin.

Men hästen utanför på gatan lyfter sitt huvud och bjällrorna ringa. Då släpper mannen Mathildes hand och han släpper Adelaides. Båda spritta till, båda sucka tungt, tungt, båda mumla som i sömnen:

— Min kavaljer — min kavaljer —

De treva, och när de icke finna hans händer gripa de varandras och trycka dem hårt.

— Bjällrorna ringa.

Mannen i kappan böjer sig fram över systrarna. Försiktigt trycker han sina fingrar mot deras ögonlock och sluter dem.

Han säger:

— Har jag dröjt för länge, Mathilde? Tog ditt tålmod slut, Adelaide? Vad betyder det till slut? Kära små systrar, jag är er siste kavaljer och mitt hjärta har rum för er båda.

Systrarna sova hand i hand. Mannen i kappan svänger sin piska över den gråvita hästen. Bjällrorna ringa. Medarna glida tyst genom snön. Hästen skakar sitt huvud och den tunga, tovigga manen slår flyktigt som en fågels vinge mot rutan.

Systrarna sova.

Det av författaren **BENGT BERG** emot **HVAR 8 DAG:s** utgivare anlagda målet fick vid Göteborgs Rådhusrätt den 15 nov. den utgång för herr Berg att han allt som allt tillerkändes ett skadestånd av 50 kronor, vilket belopp torde avses motsvara honorar för berättelsen i fråga.

De 25 kronor i böter jämte rättegångskostnaderna som Rätten ålade H. 8. D:s utgivare att betala, under uttrycklig betoning av att "synnerligen förmildrande omständigheter" förelågo, torde bereda herr Berg föga tillfredsställelse. Blir det nu detta skadeståndsbetopp av 50 kronor som kommer att tillfalla Sveriges Författarförenings Understödsfond såsom en följd av herr Bergs utfästelse redan vid det av honom med så stora förhoppningar igångsatta målet, då har herr Berg sannerligen icke gjort Föreningen stor tjänst, detta så mycket mindre som Föreningen utan eget förvållande blivit indragen i herr Bergs även av en enhällig allmän opinion klandrade tilltag.

**HYLLNINGAR
OCH GRIPANDE
STILLHET VID
MONUMEN TET
ÖVER DE FALL-
NA. 1. Minnes-
krans till monu-
mentet från de ef-
terlevande. 2-3.
När 11-stagets slog;
de två stilla mi-
nuterna utanför
Buckingham Pa-
lace (2 och vid De
fallnes monument
(3).**

Efter fotografier.

Kliche: Ernst Silfversporre.

Årsdagen för vapenstillståndets ikraftträdande den 11 nov. högtidlighölls i hela det engelska imperiet med en två minuters stillhet på den tid av dagen, då stilleståndet inträdde samt med bön och andaktsstunder i kyrkorna. I London, där dagen firades även som minnesdag för de i kriget fallna, tog den ett utomordentligt högtidligt förlopp. Kl. 11 f. m. inträdde tvåminutersstillheten. I samma stund inträdde en djup tystnad. Allt arbete, all trafik, vardagens jaktande brådska avstannade som genom ett trollslag. Alla spårvagnar, bilar och andra fordon blevo stående, de i stark rörelse varande människomassorna ute på gatorna hejdade sig och man såg överallt blottade i andakt böjda huvuden eller mot himlen lyftade ansikten — allt samlade sig till ett gripande, oförglömligt skådespel. Den andaktsfyllda stämningen vidmakthölls även sedan tvåminutersstillheten brutits. Högtidsstämda människoskaror strömmade till kyr-

korna och deltog i andaktsstunderna, bön omväxlande med korsång och dämpad orgelmusik. Tallösa skaror vallfärdade därjämte till det över de fallna krigarne resta monumentet vid vilket kransnedläggning ägde rum.

Vid 1-tiden på middagen skiftade jättestaden åter fysiologi och fick nu öfver sig en prägel av fäst och glädje. Vid nämnda tid gav nämligen Londons borgerskap lunch för den engelske konungens gäst franske presidenten Poincaré i Guildhall. Utmed de gator presidenten skulle färdas under sin väg från kungliga slottet till Guildhall bildade militär spalier bakom vilken oöverskådliga människoskaror samlades för att bevittna det lysande fästtåget och bringa det franska statsöverhuvudet sin hänfödda hyllning.

Efter juldagen.

Klick: Bengt Silfvergran.

NÄR DE STILLA TVÅ MINUTERNA BÖRjade. All rörelse avstannar, officerarne göra konnör och vaktera vända gevärspiporna mot marken.

Nederst: EN GRIPANDE SCEN PÅ OXFORD STREET. All trafik, all verksamhet och rörelse upphör, alla stanna, männen lyfta cylindern eller arbetsmössan från i andakt böjda huuden.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sölnu-Gbg.

FRANKRIKES PRESIDENT BESÖKER OFFICIELLT ENGLAND OCH SKOTLAND.

Överst: I LONDON. M. Poincaré med maka färdas till Guildhall där Londons lord mayor hade berett den höge gästen ett storartat mottagande å stadens vägnar.

Därunder t. v.: I GLASGOW. Presidenten mottager universitetets hyllning; vid hans sida universitetets lord-rector.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Franske presidenten Poincaré har i dagarne tillsammans med utrikesministern Pichon avlagt ett besök i England. Presidenten, som åtföljdes av sin gemål, anlände till London den 10 nov. och mottogs på stationen av konungen, drottningen och andra medlemmar av engelska konungahuset samt vidare av Lloyd George

T. h.: DE ITALIENSKA PLYGARNE MADDALENA OCH GRAVINA (1 och 2), bekanta från det populära italienska flygbesöket i Stockholm, företogo härom dagen en flygfärd Stockholm—Hälsingfors, utan mellanlandning och på den rekord-artat korta tiden av 2 timmar 25 minuter. Vår bild är tagen i Hälsingfors, där de två italienska flygarne synes omgivna av finska flygare samt av en högre fransk militär.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfversparre.

De under sommaren häktade svenskarne, av vilka ännu i slutet av oktober kanslisten O. Lundberg och ännu en landsman voro i fångenskap medan de övriga äro "fria" men kvarhållas såsom gisslan i Moskwa. Vi namnteckna fr. v främst; Direktör Harald Hall, redaktör Nils Lindh, Axel Möller, Richard Gudmundson, obekant, kanslist Oscar Lundberg, Johan Bengtsson; raden bakom: obekant, Ivar Björkeland (Riga), obekant, obekant, Hjalmar (eller Valdemar) Larsson.

Originalfotografi tagen i september 1919 å Svenska Generalkonsulatet i Moskwa.

...I somras ingick, som man torde erinra sig, meddelande till Sverige, att bolschevikerna satt sig i besittning av den svenska legationens i Petrograd lokaler och häktat alla därvarande svenskar, av vilka dock några sedan åter skulle frigivits. H. 8. D. har nu satts i tillfälle att återgiva en skriftlig relation av de ifrågavarande händelserna avgiven av en i Ryssland varande dansk Rödakorsdelegat och ställd till en av de häktade svenskarnes anförvanter.

Berättelsen lyder:

"Den 2 juni kl. halv ett anlände en kommissarie, åtföljd av ca 12 beväpnade rödgardister med order från Forockovaja 2 att företaga undersökning i beskickningskansliet samt verkställa häktning av alla därstädes befintliga personer. Sålunda häktades: Oscar Lundberg, Rudolf Ericsson, Harald Hall, Einar Erikson, representant för Gentele & Co., Hjalmar Larsson från Riga, Ivar Björkeland, Riga.

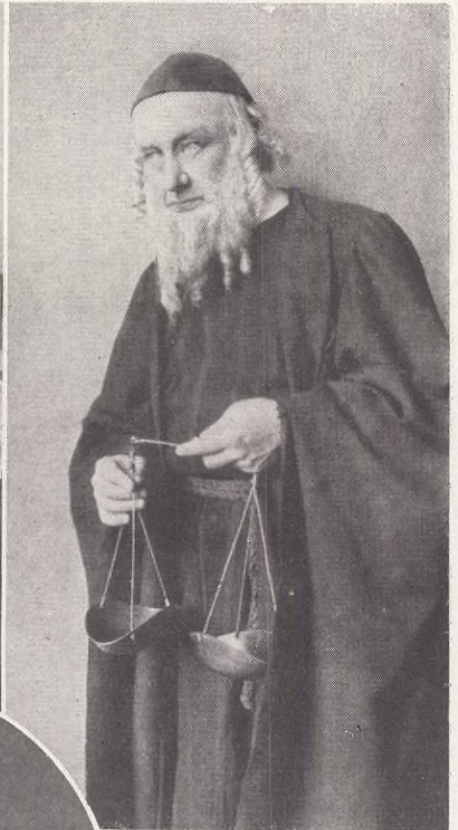
Först transporterades de till ransakningsfängelset, där alla pänningar och värdesaker, såsom ur, ringar, fräntogs dem. Efter en timme fördes de vidare till militärfängelset, där de träffade den lilkaledes häktade svenske undersåten Johan Bengtson. I fängelseorts. å sid. 143.

T. v.: ISLANDS BISKOP, JON HELGASSON besöker S'ockholm och Uppsala. — T. h.: LEO TOLSTOYS MAKAS AVLIDEN. I dagarne ingår underrättelse att grevinnan Sofia Andrejewna Tolstaja slutat sina dagar på det berömda stamgodset Jasnaja Poljana. Vår bild togs där 1908 och hänvisa vi till vår artikel därifrån i årg. IX: 52.

Foto. Andersson & Lennander. NORDLÖF.

Kliché: Bengt Silfversparre.

En verkligt ståtlig teaterkväll blev Dramatiska teaterns framförande av Shakespeares "Köpmannen i Venedig" med Ivan Hedqvist som gäst i Shylocks roll. Förr i världen medan Shylock ännu betraktades som en komisk figur, kunde ju stycket möjligen betecknas som lustspel, numera är dess betydelse dock övervägande tragisk.

Dramat upptördes här senast år 1904 då Karl Mantzius gästspelade som den odödliga judiske oktraren. Till höjden av hans utomordentliga framställning nådde ej Ivan Hedqvist tolkning på långa vägar, på det hela taget verkade denna sednaste gestaltning alltför stillerad och tillbakahållen för att någon gång nå en verkligt imponant scenisk verkan. Intresset samlade sig dock givetvis omkring hans framställning, allrahelst som icke heller någon enda av övriga rollinnehavare för kvällen åstadkom några mera märkliga skapelser. — Men vad som gav kvällen dess storhet och glans var föreställningen som helhet, den verkligt konstnärligt utsökta inramningen av pjäsen, samspelet, detaljeringen, den dämpade gammaldagsmusiken, som hela tiden gav ett avrundande ackompanjemang till vad som försiggick på scenen. Den nya regissören herr Olof Molander som härmed gav sitt förstlingsarbete på området, här verkligen därmed åstadkommit en mera minnesvärd föreställning än på länge varit sedd i Stockholm och förtjänade väl det spontana bifall som efter premiärens slut kom honom till del.

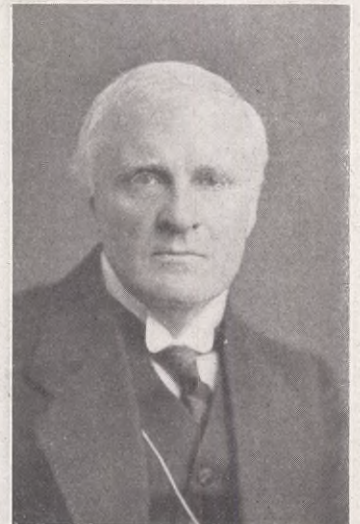
"KÖPMANNEN I VENEDIG" PÅ
K. DRAMATISKA TEATERN
Fröken Signe Kolthoff (Portia) och
herr Ivan Hedqvist (Shylock); herr
Ivar Kåge (Bassanio, mellanbilden)
och fröken Jessie Wessel (Jessika,
nederst).

Chefen för Nationalteatern i Kristiania Björn Björnsson fyllde den 15 nov. 60 år och blev därvid föremål för en omfattande hyllning särskilt från de norska konstnärskretsarnes sida. På aftonen var sålunda i Nationalteaterns foyer en fäst anordnad, vid vilken han fick mottaga praktfulla blomsteruppsatser från Nationalteatern, Konstnärsföreningen samt Bergens och Stavangers teatrar. Vid samma tillfälle överräckte tyske ministern i Kristiania till jubilaren en lagerkras med dedikationen "Dem Künstler und Freund" och meddelade därjämte att Björnson utnämns till hedersdoktor vid universitetet i Greifswald.

För den svenska allmänheten är Björn Björnson närmast känd som den högtstående skådespelaren från de gästuppträdanden han vid några tillfällen givit på den svenska scenen.

Till bild å sid. 135.

En internationell handelskonferens hölls sista veckan av oktober i Atlantic City, Förenta staterna. Från alla delar av världen hade delegationer och enskilda deltagare inunnit sig. Särskilt starkt voro ententländerna företrädade. I sin helhet räkade konferensen 4,000 deltagare. Arbetsprogrammet upptog ett stort antal intressanta och, med hänsyn till de rådande förhållandena inom den ekonomiska världen, utomordentligt viktiga spörsmål såsom valutaproblem, kredit- och leveransfrågor m. m. De förda diskussionerna betecknas såsom synnerligen instruktiva och givande. Före avslutningen antog konferensen en plan, varigenom den göres till permanent organisation.

Efter porträtt.

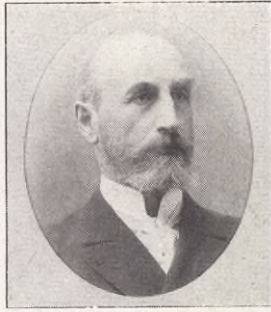
Kliché: Bengt Silfversparre.

BJÖRN BJÖRNSSON,
60 år den 15 nov.

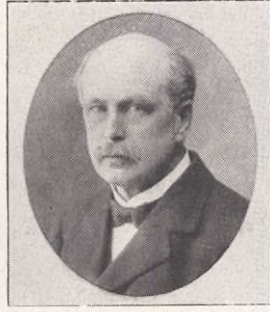
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

O. LARSSON.
F. d. Folkskollärare. — Göte-
borg. — 80 år 15 nov.*

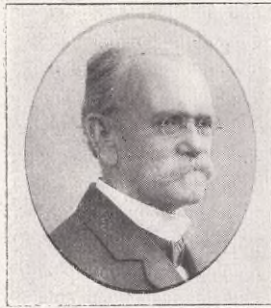
B. C. W. WESTLING.
F. d. Seminariektör. — Lin-
köping. — 75 år 26 nov.*

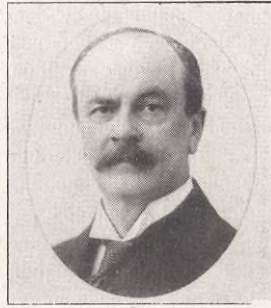
A. A. R. E. SUNDBERG.
Lektor. — Falun.
60 år 26 nov.*

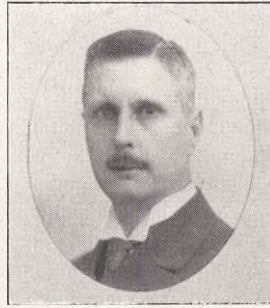
H. T. S. WALLENGREN.
Professor. — Lund.
55 år 24 nov.*

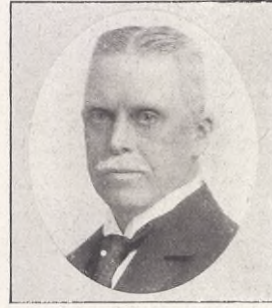
T. H. ODENCRANTZ.
F. d. Häradshövding. Anne-
lund, Bords. — 70 år 20 nov.*

G. L. DE GEER.
Friherre. Landshövding —
Kristianstad. — 65 år 27 nov.*

O. H. ARSELL.
Hovrättsråd. Nyunån nd
Justitiekanslär.*

B. HAY.
Kabinettskammarherre. —
Stockholm. — 55 år 27 nov.*

H. L. P. WINROTH.
F. d. Postdirektör. — Malmö.
70 år 9 nov.*

G. ERIKSON.
Ingeniör. — Uppsala.
60 år 13 nov.*

C. E. STRÖM.
Trafikdirektör. — Malmö.
55 år 29 nov.*

S. H. C. REUTERSKIÖLD.
Ingeniör. — Göteborg.
50 år 28 nov.*

C. O. MUHR.
Bankdirektör. — Skara.
60 år 7 nov.*

G. H. R. APPELTOFFT.
Bokhandlare. — Kalmar.
60 år 7 nov.*

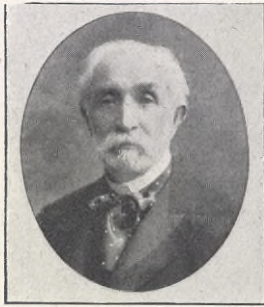
T. A. A. KÖSTER.
Tysk konsul. Handlande —
Göteborg. — 60 år 21 nov

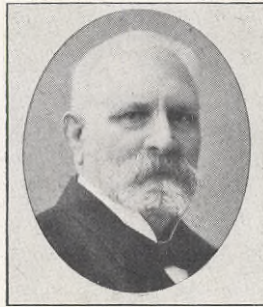
A. R. BILDT.
Direktör. — Stockholm.
50 år 10 nov.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. TÖRNSTEN.
F. d. Handlande. — Göteborg.
90 år 29 nov.*

C. W. RETTIG.
F. d. Godsägare. — Stockholm
70 år 13 nov.*

G. FLORÉN.
Handlande. — Göteborg.
60 år 14 nov.*

A. ERWALL.
Lantbrukare. — Pålsjö.
50 år 12 nov.*

W. G. LJUNGBERG.
Politierådman — Norrköping.
65 år 22 nov.*

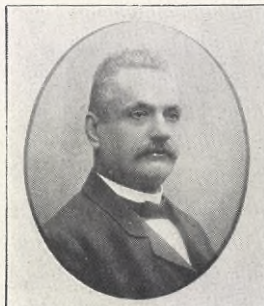
K. G. T. BORELL.
Revisionssekreterare. Stock-
holm — 50 år 12 nov.*

J. HAMRIN.
Byråchef. — Stockholm.
50 år 27 nov.*

E. A. GRÅNTZ.
Skr. i Marinförvaltningen —
Stockholm. — 50 år 24 nov.

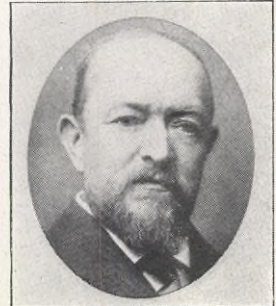
D. JANSE †.
F. d. Postmästare, — Stock-
holm. F. 45 † 6 nov.

F. O. LINDSTRÖM †.
Arkitekt. — Stockholm.
F. 47. † 6 nov.*

A. A. CHRISTIERNSSON †.
Direktör. — Stockholm.
F. 48. † 11 nov.*

S. JOLIN †.
F. d. Professor. — Stockholm.
F. 52. † 11 nov.*

OLOF LARSSON. Folkskollär.-ex. 61, lär. i Lindome t. 65. v. Prins Os-
kars skola i Göteborg 65—70, v. Göteborgs folkskolor 70—05. Förestånd.
f. nyinr. högre avd. v. Göteborgs folkskolor t. 05.

GOTTFRID WESTLING. Stud. 63, fil. dr 72; seminarieräktor 97—10.
Led. av kyrkomöt. 03; sekr. i Link. st. bibelsällsk. 01—16. Styr.-ordf. i
Österg. landst. småskolesk. sdn 98. v. ordf. i stadens folksk.-styr. Bland
utg. arbeten: "Huvuddragen av Sv. folkundervisningens hist." (1900);
"Sv. folkskolan efter 1842" (1911), "Ur Linköpings stifts hist. 1593—1843"
(1919).

ERNST SUNDBERG. Stud. 80, fil. dr 87, lektor i matem. o. fys. v. h
allm. lärov. i Falun sdn 88, tillika tf. rektor där 07—18. På sin tid led. av
landstinget, stadsfullm., skolråd, lasar.-dir., samt ordf. i drätselkamm.

HANS WALLENGREN. Stud. 85, fil. lic. 95, doc i zoologi v. Lunds univ.
s. å. fil. dr 97; e. o. prof. i samma ämne där 05, ord. sdn 08.

THOR ODENCRANTZ. Stud. 67, hovr.-ex. 72. v. hvd. 75, efter 7 års tj-
gör. som tf. domhav. häradshövding i Ås o. Gäsene doms. 88—14. Äg-
egend. Ann-lund o. Törestorp i Västerg.

LOUIS DE GEER. Stud. 72, jur. kand. 79, v. hvd 81, tf. kanslisekr. i
Finansdep. 88—92; godsägare (Hanaskog i Krist. l.) 92. Landshövding i
Krist. l. 05, ordf. i hushålln.-sällsk. s. å. Led. av Riksd. F. K. 1900—14,
led. av sockerbeskatn.-komm. 02—04, ordf. i Svalövskomm. 12, i komm.
f. prakt. undervisn. 17, i komm. f. lagstiftn. om arbetstid m. m. 18—19.
Komm. m. st. k. N. O.; inneh. hushålln.-sällsk. guldmed. Biografi o. hel-
sid.-portr. ärg. XV:40.

OSCAR ARSELL. F. 72. stud. 90, fil. kand. 91, jur. utr. kand. 96, e. o.
not. i Skån. hovr. s. å., tf. fiskal där 01, adj. led. s. å., fiskal 03, ass. 06,
tf. rev. sekr. s. å., med egen rotel 05, tf. exp.-chef i Lantförsv.-dep sdn
09—16, hovr.-råd i nämnda hovr. 09. I dagarne utn. i justitiekanslär.

BERNDT HAY. Stud. 82, stud. v. Upps. univ. 84, uljtn. v. Smål. husarreg.

86. ryttm. i reg. res. 05. Styr. led. i Jönk. tändst. fabr. a-b. 98—02, disp.
1900—02, verkst. dir. i Jönk. o. Vulcans tändst. fabr. a-b. 03—17, v. ordf.
där. Styr. led. i a-b. Göteborg. hand. bank 12—19. Fullm. i Sv. arb. giv.
fören. o. styr. led. där. styr. led. i Sv. industriförb. sdn 10, ordf. 16—17;
styr. led. i Sv. allm. exportfören. sdn 13. Led. av Stat. ind. komm. 14—17;
av hand.-komm. 16—17, styr. led. i Sv. kem. industriförb. 17. V. ordf. i
styr. f. Sv. tändst. a-b. och dess journ. dir. sdn 17, ordf. i styr. f. a-b.
Överums bruk 18. Stadsfullm. i Jönk. 01—16, v. ordf. 15—16; landstings-
man 08—18; ordf. i styr. f. Stockh. int. gar. a-b. 19. Tj. gör kabinetts-
kammarrherre h. Konungen sdn 08. Biografi o. helsid. portr. ärg. XVI:10.

HUGO WINROTH. Stud. 68, anst. v. Gen. poststyr.; e. o. kanslist 68,
ord. 75 akt. s. å., tf. postinsp. i södra distr. 79—83, intendent 91, postd-
rektor i Malmö 93—16. Stadsfullm. i Malmö, led. av drätselkamm. 11—15;
v. ordf. i folksk. styr. led. av spår. styr. led. av styr. f. Riksd. avd. kon-
tor sdn 03, ordf. 18. Ord. el. led. i tre postkomm. 03—04.

GUSTAF ERIKSON. Afg. ex. fr. Tekn. elem. skolan i Örebro 75, anst. v.
Säfsjöströms bruk 79—87, maskining. v. Skutskärs såg. 87—93, maskining.
o. chefkonstruktör v. Domnarfvets järnv. 93—97; konstruktör, därefter chef
f. motor o. automobil tillv. v. Vagnfabr. a-b. i Södertälje 97—10. Bygde
den första automobilen i Sverige 98, ing. v. a-b. A. Wiklund maskin- o. veloc.
fabr. 10; tekn. dir. f. a-b. Spritmotorer, Uppsala sdn 18. Gjort en del upp-
finningar, bl. a. sugförgasaren Asmo. Sakkunnig medarb. i Nord. fam. bok.

CARL EDVARD STRÖM. E. o. kont. skr. v. Stat. järnv. 84, byråass. 02,
trafikinsp. 07, trafikdir. v. III distr. i Malmö sdn 12. Stadsfullm. där
16—19.

SIGVARD REUTERSKIÖLD. Utex. fr. Chalmers tekn. läroanst. 88, anst.
v. a-b. D. Carnegie & Cos sockerraffinaderi, numera Sv. sockerfabr. a-b:s
raffinaderi i Göteborg sdn 89. På sin tid led. av fattigv. styr., kyrkofullm.,
allm. begravn. platsstyr., stadsfullm., budg. beredd. Ord. i styr. f. Göteborgs-
gas- o. elektr. verk, styr. led. i Nord. kullager a-b.

GENERALFÄLTMARSKALK VON HINDENBURG I BERLIN, föremål för utomordentliga demonstrationer. Överst: I Tiergarten där fältmarskalken, på väg till förhör inför undersökningsutskottet, blev häjdad av studenter och skolorngdom som under ovationer omringade bilen. — Därunder: Människomassor som väntade på Hindenburgs ankomst till Riksdagshuset. — Efter fotografier.

URNAN MED STOFDET EFTER HUGO HAASE lämnar Riksdagshuset. Efter fotografier.

Advokaten Hugo Haase ledaren för det tyska oavhängiga socialistpartiet, avled den 9 nov. i Berlin. Haase, erhöi den 8 okt. vid ett mot honom av en sinnesrubbad arbetare förövat revolverattentat en blesstyr, vilken, i sig själv ofarlig, genom inträdda komplikationer nu lett till döden.

Den bortgångne var född 1863 av judiska föräldrar. Socialist till sin åskådning, invaldes han 1897 i riksdagen, där han snart kom att intaga platsen som sitt partis ledare. Vid socialdemokratiska partiets sprängning 1916 trädde han i spetsen för dess vänstergrupp, de oavhängiga socialisterna, sedermera den tyska revolutionens närmaste tillskyndare och i fortsättningen vid upprepade tillfällen demonstrerande starka sympatier för det kommunistiska partiet.

INNEHÅLL: Kompositören Kurt Atterberg (biografi och helsidesporträtt). — Kronprinsen avtöcker Engelbrektsmonumentet i Falun. — Försvarskommissionen. — President Poincaré besöker England. — Porträtt och bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Siste kavaljeren. Novell av Hjalmar Bergman.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd. För berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.